

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ЕКОЛОГІЯ ТА РЕКРЕАЦІЯ

Початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Кваліфікація молодший бакалавр з екології

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХНАДУ

Протокол № _____ від «_____» 2022 р.

Голова Вченої ради

_____ Віктор БОГОМОЛОВ

Освітня програма вводиться в дію з 2022 р.

Наказ № _____ від «_____» 2022 р.

Ректор

_____ Віктор БОГОМОЛОВ

Харків, 2022

ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено проектною групою:

Марина Барун, доцент кафедри екології ХНАДУ,
гарант ОП _____

Ганна Желновач , доцент кафедри екології ХНАДУ

Олена Лежнєва, доцент кафедри екології ХНАДУ

2. Рекомендовано методичною комісією Дорожньо-будівельного
факультету

Протокол № __ від «__» _____ 2022 р.

3. Схвалено Методичною радою

Протокол № __ від « __ » _____ 2022 р.

4 Рецензенти:

– д. геогр. н., проф. Анатолій Гриценко, директор Науково-дослідної
установи «Український науково-дослідний інститут екологічних
проблем»

1 ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1 - Загальна інформація	
Повна назва навчального закладу та структурного підрозділу	Харківський національний автомобільно-дорожній університет Кафедра екології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Початковий (короткий цикл) рівень Молодший бакалавр з екології
Офіційна назва освітньої програми	Екологія та рекреація
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом фахового молодшого бакалавра, одиничний, 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитується вперше
Цикл/рівень	НРК України – 5 рівень, FQ-EHEA – короткий цикл, EQFLLL– 5 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або фахової передвищої освіти
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-osvitnikh-program/101-ekologija/
2. Мета освітньої програми	
Формування у здобувачів короткого (початкового циклу) рівня Вищої освіти професійних компетентностей і конкурентоспроможності на ринку праці у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, в тому числі рекреаційного.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область(галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань 10 Природничі науки Спеціальність 101 Екологія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма зорієнтована на загальновідомі уявлення про структуру та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження, розвиток рекреаційної діяльності, антропогенний вплив на довкілля і оптимізацію природокористування в межах яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Початковий рівень Вищої освіти в галузі «Природничі науки» спеціальності «Екологія» передбачає базову підготовку і формування компетентностей фахівців для вирішення типових завдань з охорони навколишнього середовища та впровадження в професійну діяльність знань і практичних навичок щодо основних концепцій і принципів сучасної екології, рекреації і збалансованого природокористування.
Особливості програми	Програма передбачає вивчення дисциплін загальної та професійно-практичної (фахової) підготовки, які орієнтовані для роботи в організаціях і установах з охорони

	<p>навколишнього середовища.</p> <p>Особливістю програми є підготовка фахівців, які здатні реалізувати здобуті знання і вміння у майбутній професійній діяльності. Здобувачі здатні самостійно виконувати завдання, вирішувати проблеми та виробничі ситуації і відповідати за результати своєї діяльності. Програма реалізується у науково-педагогічному колективі висококваліфікованих фахівців.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010 зі змінами 25.10.2021) випускник ОП може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт:</p> <p>3211 лаборант (біологічні дослідження);</p> <p>3211 технік-еколог;</p> <p>4190 спостерігач за забрудненням природного середовища;</p> <p>3212 інспектор з охорони природи;</p> <p>2213.2 фахівець з рекреації;</p>
Подальше навчання	Продовження навчання на першому (бакалаврському) рівні Вищої освіти, у тому числі за скороченим терміном навчання.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Організація освітнього процесу в рамках навчання за ОПП «Екологія та рекреація» передвищої освіти у ХНАДУ здійснюється, відповідно до СТВНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (введено в дію наказом по ХНАДУ від 28.12.2018 р.№ 178), Організація освітнього процесу за ОПП може бути індивідуальною, груповою, колективною та реалізується із застосуванням таких форм: 1) навчальні заняття (лекція, семінарське заняття, практичне заняття, лабораторне заняття, індивідуальне навчальне заняття, консультація, факультатив); 2) самостійна робота (самостійне опанування освітніх компонентів, індивідуальне завдання, у т. ч. курсове проектування); 3) практична підготовка (науково-дослідницька робота); 4) контрольні заходи (екзамен, залік, вхідні та підсумкові контрольні роботи, захист курсових і кваліфікаційних робіт тощо).</p> <p>Навчання за ОПП проваджується згідно критеріїв студентоцентрованості, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання.</p> <p>Лекційні заняття мають науково-пізнавальний характер. Практичні та лабораторні заняття проводяться з використанням сучасних програмних засобів та обладнання. Практична підготовка тісно пов'язана з виробництвом та науково-дослідною діяльністю. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі,</p>

	<p>умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання здобувачів ОПП відбувається згідно СТВНЗ 7.1-02:2018 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» (введено в дію наказом по ХНАДУ від 28.12.2018 р.№ 178) та СТВНЗ 49.1 - 01:2016 «Положення про організацію контролю якості підготовки фахівців у ХНАДУ (затверджено наказом ректора ХНАДУ від 05.09.2016 р. № 96)».</p> <p>Оцінювання знань здобувачів в університеті здійснюється за 100-бальною шкалою, національною шкалою, ЄКТС шкалою.</p> <p>Поточний контроль проводиться під час проведення всіх видів навчальних занять. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес - контролю при проведенні навчальних занять, виступів здобувачів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування тощо.</p> <p>Підсумковий контроль (семестровий) забезпечує оцінку результатів навчання здобувачів на проміжних або заключному етапах їх навчання і проводиться відповідно до навчального плану у формі заліку чи екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів та критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.</p> <p>Підсумкова атестація випускників ОПП здійснюється у формі комплексного екзамену за фахом.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність особи самостійно виконувати типові фахові виробничі завдання в галузі екології та рекреаційної діяльності або у процесі навчання, нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати самоконтроль виконання робіт.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p>

	<p>ЗК 9. Здатність працювати в команді</p> <p>ЗК 10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність використовувати базові знання з фахових дисциплін у професійній діяльності.</p> <p>ФК 2. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів і принципів природничих наук.</p> <p>ФК 3. Здатність професійно оперувати інформацією про природно-рекреаційні ресурси.</p> <p>ФК 4. Здатність обґрунтовувати необхідність й розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>ФК 5. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>ФК 6. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>ФК 7. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>ФК 8. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>ФК 9. Здатність до участі в реалізації природоохоронних заходів або екологічних проектів.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
	<p>ПРН 1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>ПРН 2. Демонструвати знання, розуміння, навички з математики, фізики, природничих наук, інформаційних технологій, моделювання екологічних процесів на рівні, необхідному для досягнення результатів, передбачених освітньою програмою.</p> <p>ПРН 3. Розуміти і пояснювати основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля, рекреації та природокористування.</p> <p>ПРН 4. Використовувати основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу та прийняття рішень в сфері екології, рекреації,</p>

	<p>охорони довкілля, оптимального природокористування та сталого розвитку.</p> <p>ПРН 5. Виявляти чинники, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.</p> <p>ПРН 6. Знати основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження та рекреацій на довкілля.</p> <p>ПРН 7. Пропонувати розв'язок проблем у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та / або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПРН 8. Пропонувати заходи з розвитку рекреаційної діяльності та визначення територій, придатних для включення в природно-заповідний фонд із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів.</p> <p>ПРН 9. Проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПРН 10. Застосовувати програмні засади, ГІС-технології та ресурси інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>ПРН 11. Прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.</p> <p>ПРН 12. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p> <p>ПРН 13. Використовувати норми української мови та дотримання етики спілкування, уміння спілкуватися іноземною мовою у професійному середовищі</p> <p>ПРН 14. Демонструвати результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПРН 15. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізація програми	
Кадрове забезпечення	Викладання за освітньо-професійною програмою забезпечується кадрами вищої кваліфікації, у тому числі докторами та кандидатами наук, за участі провідних фахівців спеціалізованих науково-дослідних установ.
Матеріально-технічне забезпечення	Обладнання та устаткування, необхідне для лабораторних і польових досліджень, технічні засоби навчання (мультимедійні проектори, ноутбуки, принтери, сканери) для формування предметних компетентностей в процесі навчання здобувача і необхідних в освітньому процесі, використання баз для проведення навчальних і виробничих практик в інших наукових, державних та комерційних установах (за договорами про співпрацю). Є навчальні аудиторії, лабораторії, комп'ютерні класи, гуртожиток, пункти харчування, точки бездротового доступу до Інтернет, спортзали тощо. Навчально-методичне забезпечення і консультування до самостійної роботи здійснюється через використання підручників, конспектів лекцій, методичних вказівок, а також віртуального навчального середовища на платформі Moodle (https://dl.khadi.kharkov.ua/ та https://dl2022.khadi.kharkov.ua/).

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт: https://www.khadi.kharkov.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Матеріали навчально-методичного забезпечення освітньо-професійної програми викладені на навчальному сайті ХНАДУ: https://dl2022.khadi.kharkov.ua та https://dl.khadi.kharkov.ua. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://library.khadi.kharkov.ua. Участь наукової бібліотеки ХНАДУ у проекті «Єдина картка читача» забезпечує систему взаємообслуговування у бібліотеках вищих навчальних закладів міста Харкова.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом та закладами вищої освіти України.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх угод між Харківським національним автомобільно-дорожнім університетом і ЗВО зарубіжних країн реалізується</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>На підставі діючого законодавства та нормативної бази.</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів ОП

Код	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. Контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Філософія	3	Екзамен
ОК 2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 3	Хімія з основами біогеохімії	6	Залік Екзамен
ОК 4	Вища математика	7	Залік Екзамен
ОК 5	Інформатика та комп'ютерна графіка	6	Залік
ОК 6	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	7	Залік Екзамен
ОК 7	Історія та культура України	3	Залік
ОК 8	Фізика	4	Екзамен
ОК 9	Охорона праці	3	Залік
ОК 10	Вступ до фаху	4	Залік
ОК 11	Основи рекреації	4	Екзамен
ОК 12	Біологія	7	Залік Екзамен
ОК 13	Урбоекологія та екологічна безпека	10	Залік Екзамен
ОК 14	Нормування впливу рекреацій на довкілля	4	Екзамен
ОК 15	Загальна екологія та неоекологія	9	Залік Екзамен
ОК 16	Ландшафтна екологія	4	Екзамен
ОК 17	Навчальна практика	3	Залік
ОК 18	Виробнича практика	3	Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів			90
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ВД 1	Вибіркова дисципліна 1	3	Залік
ВД 2	Вибіркова дисципліна 2	3	Залік
ВД 3	Вибіркова дисципліна 3	3	Залік
ВД 4	Вибіркова дисципліна 4	3	Залік
ВД 5	Вибіркова дисципліна 5	3	Залік
Цикл дисциплін професійної підготовки			
ВД 6	Вибіркова дисципліна 6	3	Залік
ВД 7	Вибіркова дисципліна 7	3	Залік
ВД 8	Вибіркова дисципліна 8	3	Залік
ВД 9	Вибіркова дисципліна 9	3	Залік
ВД 10	Вибіркова дисципліна 10	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:			30
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			120

2.2 Загально-університетський каталог вибірових дисциплін розміщено на офіційному сайті університету за посиланням: <https://www.khadi.kharkov.ua/education/katalog-vibirkovikh-disciplin/>

3. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОП

